

Uw bijdrage aan de schoolkosten

*INFORMATIE VOOR DE OUDERGELEDING IN DE
MEDEZEGGENSCHAPSRAAD. WAAROVER HEBT U IETS TE
ZEGGEN EN WAAROVER NIET?*

Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO)

*Landelijke Oudervereniging voor Bijzonder Onderwijs
op algemene grondslag (LOBO)*

Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders (NKO)

Vereniging OUDERS & COO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Inhoudsopgave

Wet medezeggenschap op scholen	3
Vrijwillige ouderbijdrage	4
Instemmingsrecht	5
Discussie over kosten voor ouders	8
Vrijwillige ouderbijdrage	8
Gratis schoolboeken en de ouderbijdrage	9
Gratis lesmateriaal	12
Laptop	15
Praktijkvoorbeelden	15
Borgsom op leermiddelen	16
Informatievoorziening	17
Meer weten?	19

Uw bijdrage aan de schoolkosten

INFORMATIE VOOR DE OUDERGELEDING IN DE MEDEZEGGENSCHAPSRAAD. WAAROVER HEBT U IETS TE ZEGGEN EN WAAROVER NIET?

Als vertegenwoordiger van de ouders in de medezeggenschapsraad (MR) bent u een belangrijke gesprekspartner voor het schoolbestuur. Zeker als het gaat om de hoogte van de ouderbijdrage. U heeft namelijk instemmingsrecht ten aanzien van de hoogte én de bestemming van de ouderbijdrage en het beleid dat de school voert om de schoolkosten voor ouders beheersbaar te houden. Het is dus belangrijk dat u daar ieder jaar met het schoolbestuur een goede discussie over voert en de ouders die u vertegenwoordigt op een heldere manier informeert over het gevoerde overleg. Deze brochure biedt u een helpende hand voor het voeren van dit overleg.

Wet medezeggenschap op scholen

Sinds 1 januari 2007 is de Wet medezeggenschap op scholen (Wms) van kracht. Deze wet regelt de medezeggenschap in het basis-, het (voortgezet) speciaal en het voortgezet onderwijs. Als gevolg van onder andere de lumpsumfinanciering in het primair en het voortgezet onderwijs voeren schoolbesturen eigen beleid. Schoolbesturen moeten hierover verantwoording afleggen. Aan de Inspectie van het Onderwijs, maar ook aan u. Uitgangspunt van de Wms is dat u een gelijkwaardige gesprekspartner bent voor het schoolbestuur. De wet geeft u daarvoor bevoegdheden zoals instemmingsrecht, adviesrecht en informatierecht.

Vrijwillige ouderbijdrage

Scholen krijgen van het ministerie geen geld voor extra activiteiten, zoals een excursie, een sportdag of de kerstviering. De school kan hiervoor via de ouderbijdrage aan ouders geld vragen.

De ouderbijdrage heeft in het voortgezet onderwijs verschillende namen. Bijvoorbeeld: 'leerlingbijdrage', 'schoolfondsbijdrage', 'ouderbijdrage' of 'bijdrage voor een specifiek doel'. In alle gevallen is er voor ouders sprake van de mogelijkheid om een keuze te maken waarvóór zij willen betalen en óf zij willen betalen. Daarom wordt in de praktijk dikwijls gesproken over vrijwillige ouderbijdrage. In de communicatie tussen scholen en ouders ontbreekt nog wel eens de verwijzing naar deze vrijwilligheid. Ouders realiseren zich hierdoor onvoldoende dat zij een keuze hebben om zich geheel of gedeeltelijk aan de vrijwillige ouderbijdrage te verbinden of niet.

In artikel 27, tweede lid van de Wet op het voortgezet onderwijs staat op welke manier het schoolbestuur de ouderbijdrage moet regelen (zie kader op pagina 5). In dit artikel is sprake van een aantal randvoorwaarden:

- het gaat om een schriftelijke overeenkomst per schooljaar;
- de toelating tot de school is niet afhankelijk van het ondertekenen van de overeenkomst;
- er wordt gemeld dat het aangaan van de overeenkomst vrijwillig is;
- na ondertekening zijn de ouders wel verplicht om de ouderbijdrage te betalen;
- gemeld wordt dat ouders kunnen kiezen om de overeenkomst slechts voor bepaalde voorzieningen aan te gaan;
- de voorzieningen zijn daartoe gespecificeerd;
- er wordt melding gemaakt van een reductie- en kwijtscheldingsregeling en de inhoud van die regeling is opgenomen in de overeenkomst.

Nog niet alle scholen handelen geheel conform artikel 27, tweede lid van de WVO: de scholen bieden bijvoorbeeld niet altijd een volledige en correcte overeenkomst aan ouders aan. U kunt nagaan of uw school hierin correct handelt en als dit niet het geval is, de school hierop wijzen.

*Artikel 27, tweede lid van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO):
De toelating wordt niet afhankelijk gesteld van een andere dan een bij of krachtens de wet geregelde bijdrage. Overeenkomsten waarbij ouders worden verplicht tot het betalen van een geldelijke bijdrage zijn nietig, behoudens voorzover zij na de toelating van de leerling tot de school schriftelijk zijn aangegaan en in het desbetreffende schriftelijk stuk aan de ouders kenbaar is gemaakt dat het een vrijwillige bijdrage betreft waarvoor de overeenkomst niet behoeft te worden aangegaan, doch waarvoor geldt dat na de ondertekening wel een verplichting tot betaling van de overeengekomen bijdrage staat. Zodanige overeenkomsten zijn evenzeer nietig, indien deze niet hebben voorzien in de vermelding dat de ouders de mogelijkheid hebben er voor te kiezen om de overeenkomst slechts voor bepaalde voorzieningen aan te gaan en ten behoeve daarvan niet een specificatie voor de te onderscheiden voorzieningen in de overeenkomst is opgenomen. Zodanige overeenkomsten zijn voorts nietig indien ten aanzien daarvan geen reductie- en kwijtscheldingsregeling geldt en de inhoud van die regeling niet in de overeenkomst is opgenomen. Een overeenkomst wordt telkens voor de periode van een schooljaar aangegaan.*

Instemmingsrecht

U heeft instemmingsrecht ten aanzien van de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage. Het schoolbestuur heeft dus uw goedkeuring nodig om de vrijwillige ouderbijdrage vast te stellen. Met de 'bestemming' van de ouderbijdrage worden de activiteiten en voorzieningen bedoeld waarvoor aan de ouders een bijdrage wordt gevraagd. Welke activiteiten en voorzieningen dat zijn, bepaalt u samen met het schoolbestuur.

Een tweede belangrijke taak voor u is er op toe te zien dat de totale kosten voor ouders beheersbaar blijven. Daarom moet u ook instemmen met het beleid van de school dat op het beheersen van deze kosten voor ouders is gericht.

Hoe dit alles wettelijk is geregeld, leest u in het kader (artikel 14 van de Wet medezeggenschap op scholen, Wms) op pagina 7.

U beslist dus of u instemt met de hoogte en de bestemming van de ouderbijdrage. Met andere woorden, als u niet akkoord gaat met een voorstel voor de ouderbijdrage, kan het schoolbestuur dit voorstel niet uitvoeren. Het schoolbestuur kan dan een nieuw voorstel

Artikel 14 >

doen of het voorstel voorleggen aan de geschillencommissie (artikel 32, eerste lid Wms). Overigens kunt u ook zelf met een ander voorstel komen.

Het feit dat u akkoord gaat met de ouderbijdrage betekent niet dat individuele ouders die ook daadwerkelijk moeten gaan betalen. Het wel of niet, geheel of gedeeltelijk, betalen van de ouderbijdrage is een beslissing die iedere ouder voor zich mag maken. Uw informatie aan ouders over de totstandkoming van de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage ondersteunt ouders bij het nemen van deze beslissing.

Artikel 14 van de Wet medezeggenschap op scholen (Wms).

Lid 2: Het bevoegd gezag heeft tevens de voorafgaande instemming van het deel van de medezeggenschapsraad dat uit en door de ouders is gekozen, voor elk door het bevoegd gezag te nemen besluit met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

...

c: de vaststelling of wijziging van de hoogte en de vaststelling of wijziging van de bestemming van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd zonder dat daartoe een wettelijke verplichting bestaat onderscheidenlijk zijn ontvangen op grond van een overeenkomst die door de ouders is aangegaan;

d: de vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot het beheersbaar houden van de middelen die van de ouders of de leerlingen worden gevraagd voor schoolboeken en lesmateriaal, noodzakelijk om het onderwijs aan de school te kunnen volgen, en voor andere schoolkosten, die door het bevoegd gezag noodzakelijk worden bevonden;

...

Discussie over kosten voor ouders

Discussies en besluiten over schoolkosten die individuele ouders raken, horen plaats te vinden in de MR. Dat is het geval bij de vaststelling van de vrijwillige ouderbijdrage. Een ander voorbeeld is de vaststelling of wijziging van de schooltijden.

Het feit dat in de schoolgids informatie staat over de kosten voor ouders bevestigt dat. Bovendien is het in lijn met het uitgangspunt van de Wms om onderwerpen in beginsel op schoolniveau te bespreken.

Vrijwillige ouderbijdrage

In het voortgezet onderwijs wordt in de meeste situaties de vrijwillige ouderbijdrage door of namens het bevoegd gezag van de school geïnd. In dat geval is de betrokkenheid en de inspraak van de MR op grond van de Wms geregeld zoals op bladzijde 5 van deze brochure wordt beschreven.

Er kunnen zich ook andere situaties voordoen. Zo zijn er scholen die voor het innen van de vrijwillige ouderbijdrage gebruik maken van de diensten van een oudervereniging of een ouderraad. Op die scholen vraagt dus niet het bevoegd gezag, maar de oudervereniging of ouderraad een bijdrage aan ouders voor de extra activiteiten die zij voor de leerlingen organiseren.

Het is in deze situaties belangrijk om te weten of en zo ja, hoe een oudervereniging of ouderraad formeel is geregeld wat betreft rechtspersoon en bevoegdheden. Wie is formeel eindverantwoordelijk en hoe is, bijvoorbeeld via de statuten, voorzien in de betrokkenheid, positie en inspraak van ouders? De antwoorden op deze vragen zijn relevant voor het bepalen van uw eigen formele positie en betrokkenheid.

Er zijn verschillende mogelijkheden. Bijvoorbeeld: de oudervereniging of ouderraad is in een vereniging of stichting ondergebracht. Ander voorbeeld: er functioneert een aantal ouders in een werkgroep of commissie, onder verantwoordelijkheid van het schoolbestuur.

Mocht u er voor de situatie aan uw eigen school niet helemaal uitkomen, dan kan uw landelijke oudervereniging hierbij helpen en adviseren.

Een aantal scholen kent een vereniging of stichting 'Vrienden van...'. Dit zijn veelal oud-leerlingen, die bereid zijn jaarlijks iets aan de school te doneren. Dat dit op

vrijwillige basis gebeurt, spreekt voor zich. Wanneer vervolgens uit een dergelijke steunstichting of -vereniging schoolactiviteiten of -materialen worden bekostigd, heeft de medezeggenschapsraad een positie. Deze financiële bijdragen zijn te beschouwen als sponsorgelden, omdat zij van een derde afkomstig zijn. Volgens artikel 10f van de Wms hoort de school een sponsorbeleid te voeren, waarover de medezeggenschapsraad instemmingsrecht heeft. Wanneer de financiële bijdrage binnen dat beleid past, dan kan de bijdrage worden geaccepteerd. De medezeggenschapsraad ziet de bijdrage dan in de jaarbegroting terug. Wanneer een beleid nog ontbreekt, dan moet door het bevoegd gezag van de school elke keer opnieuw aan de medezeggenschapsraad om instemming worden gevraagd voordat de bijdrage kan worden geaccepteerd.

Het staat ouders en scholen natuurlijk vrij om hun eigen constructie te kiezen. Toch kan worden geconstateerd dat - ook in geval de ouderbijdrage door een formeel zelfstandig opererende oudervereniging of ouderraad wordt geïnd - er altijd sprake is van enige vorm van betrokkenheid met de school. Zo vinden de extra activiteiten meestal in overleg met de schoolleiding plaats. U kunt zich bijvoorbeeld voorstellen dat een erg hoge ouderbijdrage die door een oudervereniging of ouderraad wordt vastgesteld, iets kan betekenen voor de populariteit van de school. Daar komt bij dat niet alle ouders van de school lid hoeven te zijn van de oudervereniging of ouderraad. Het lijkt daarom verstandig om regelmatig met elkaar de vrijwillige ouderbijdrage te bespreken of tenminste te vragen of u geïnformeerd kan worden.

Gratis schoolboeken en de ouderbijdrage

Met ingang van het schooljaar 2009-2010 ontvangen scholen van de overheid een vergoeding voor schoolboeken en lesmateriaal, dat specifiek voor een leerjaar door het schoolbestuur wordt voorgeschreven en noodzakelijk is voor het volgen van het onderwijsprogramma. Scholen moeten deze schoolboeken en dit lesmateriaal gratis ter beschikking stellen aan leerlingen. Dit is geregeld in artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs (zie kader op pagina 10).

In dit artikel is sprake van het verzamelbegrip lesmateriaal. Hieronder vallen schoolboeken én ander lesmateriaal.

Dit artikel geldt met ingang van 1 augustus 2009. De school mag ouders met ingang van het schooljaar 2009-2010 geen kosten voor deze schoolboeken en dit lesmateriaal in rekening brengen. Vanaf dat schooljaar is de school immers verantwoordelijk voor het

Artikel 6 e van de Wet op het voortgezet onderwijs. Beschikbaarstelling lesmateriaal aan leerlingen

- 1. Het bevoegd gezag stelt elk leerjaar om niet aan een leerling lesmateriaal ter beschikking.*
- 2. Onder lesmateriaal wordt verstaan: lesmateriaal dat naar vorm en inhoud is gericht op informatieoverdracht in onderwijsleersituaties en waarvan het gebruik binnen het onderwijsaanbod door het bevoegd specifiek voor het desbetreffende leerjaar is voorgeschreven.*

gratis ter beschikking stellen van schoolboeken en lesmateriaal zoals bedoeld in artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Het is dan ook niet langer nodig dat u rechtstreeks invloed uitoefent op de schoolboeken en het lesmateriaal die vallen onder de definitie van artikel 6e van de WVO en waar de school de verantwoordelijkheid voor heeft. Met ingang van het schooljaar 2009-2010 wordt daarom artikel 14, tweede lid, onderdeel d, van de Wet medezeggenschap op scholen hierop aangepast (zie kader WIJZIGING Wet medezeggenschap op scholen). In algemene zin blijft natuurlijk uw betrokkenheid bestaan voor het beleid dat de school voert op grond van het instemmingsrecht dat u heeft ingevolge artikel 14, tweede lid, onder d van de Wms.

WIJZIGING Wet medezeggenschap op scholen

In artikel 14, tweede lid, onderdeel d, van de Wet medezeggenschap op scholen wordt «voor schoolboeken en lesmateriaal, noodzakelijk om het onderwijs aan de school te kunnen volgen, en voor andere schoolkosten» met ingang van 1 augustus 2009 vervangen door: voor schoolkosten, met uitzondering van lesmateriaal als bedoeld in artikel 6 e, tweede lid, van de Wet op het voortgezet onderwijs.

Wijziging

Gratis lesmateriaal

Alle schoolboeken en al het lesmateriaal dat door het schoolbestuur voor een specifiek leerjaar worden voorgeschreven, is vanaf het schooljaar 2009-2010 gratis voor ouders. Dat geldt ook voor schoolboeken en lesmateriaal die nodig zijn voor het volgen van extra onderwijsaanbod. Er wordt soms gedacht dat het gratis beschikbaar stellen van schoolboeken en lesmateriaal alleen zou gelden voor het verplichte curriculum en dat ouders zelf de boeken moeten kopen voor de keuzevakken of extra vakken. Dit is niet juist. Scholen zijn verantwoordelijk voor het gratis beschikbaar stellen van schoolboeken/lesmateriaal zoals omschreven in artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs voor al het onderwijs dat wordt aangeboden.

Voor sommige lesmaterialen, zoals een atlas, ontvangt de school geen financiële bijdrage van de overheid. De gedachte hierachter is dat het gaat om lesmateriaal dat langer dan een jaar meegaat, door meer gezinsleden kan worden gebruikt en (door het zelf aan te schaffen) het eigendom wordt van de leerling. De school kan ouders wel melden dat er een atlas aangeschaft moet worden. In dat geval kan de school op vier manieren handelen:

Keuze 1: De school vraagt de ouders om zelf een atlas aan te schaffen. De aanschafkosten zijn dan voor rekening van de ouders.

Keuze 2: De school koopt atlassen met korting in voor de ouders/leerlingen. De rekening wordt door de ouders betaald.

Keuze 3: De school zorgt zelf voor een aantal atlassen op school en vraagt daarvoor een gebruiksvergoeding via de vrijwillige ouderbijdrage.

Keuze 4: De school zorgt zelf voor atlassen en betaalt dit uit de eigen middelen. De atlassen blijven dan veelal op school.

In de linkerkolom van de tabel op pagina 13 is opgesomd wat de scholen in ieder geval gratis beschikbaar moeten stellen omdat ze daarvoor een vergoeding van de overheid ontvangen. In de rechterkolom vindt u zaken die ouders zelf op aanwijzing van de school aanschaffen of waarvan het gebruik via de vrijwillige ouderbijdrage in rekening mag worden gebracht. Overigens staat het scholen natuurlijk ook vrij om alles voor hun rekening te nemen.

Deze opsomming is niet limitatief. Het uitgangspunt is dat de school verantwoordelijk is voor het gratis ter beschikking stellen van al het lesmateriaal dat binnen de definitie van artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs valt. Hoewel het uitgangspunt duidelijk is, zullen er in de praktijk altijd lesmaterialen te vinden zijn waar discussie

over kan ontstaan. Bij dergelijke discussies is het belangrijkste uitgangspunt dat de school verantwoordelijk is voor de 'gratis beschikbaarheid' van lesmateriaal vallende onder artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs. Discussie over niet genoemd lesmateriaal zult u op basis van "gezond verstand" met het schoolbestuur moeten voeren.

Wanneer een school ervoor kiest om als onderdeel van de vrijwillige ouderbijdrage een bijdrage te vragen voor het gebruik van bijvoorbeeld de atlas of gereedschap, staat het individuele ouders altijd vrij om hier wel of niet voor te kiezen en dus ook om hier wel of niet voor te betalen. De ouderbijdrage is immers vrijwillig. Als de ouders niet willen betalen voor het gebruik, is de consequentie dat de ouders zelf de aanschaf moeten doen.

Wat scholen kosteloos aan leerlingen moeten verstrekken	Wat scholen in rekening kunnen brengen via de vrijwillige ouderbijdrage
<ul style="list-style-type: none"> • leerboeken • werkboeken • projectboeken en tabellenboeken • examentrainingen en examenbundels • eigen leer materiaal van de school en bijbehorende cd's en dvd's • licentiekosten van digitaal leer materiaal	<ul style="list-style-type: none"> • atlas • woordenboek • agenda • laptops • rekenmachine • sportkleding • gereedschap • schrift en multomap • pennen en dergelijke • excursies, introductiekamp, buitenlandse reizen

Het is voor u dus belangrijk om na te gaan welke schoolboeken en lesmaterialen gratis zijn en welke ouders zelf moeten aanschaffen. U kunt vervolgens nagaan of de keuzes van de school gevolgen hebben voor de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage.

Invloed >

Laptop

In de Memorie van Toelichting behorende bij het wetsvoorstel “gratis schoolboeken” wordt aangegeven dat een laptop niet valt onder de definitie van lesmateriaal. De laptop is immers een informatiedrager en bovendien is het bedrag dat de overheid bekostigt gebaseerd op de kosten van een gemiddeld boekenpakket. Consequentie van deze definiëring is dat ouders zelf kunnen besluiten om een laptop aan te schaffen. In de huidige situatie kan het bezit van een laptop door scholen niet van ouders worden geëist en andersom kunnen ouders dit niet van scholen eisen. Echter, de digitale ontwikkelingen gaan snel, er komt steeds meer digitaal lesmateriaal beschikbaar en laptops worden goedkoper. Op het moment dat scholen volledig of grotendeels schoolboeken vervangen door digitaal lesmateriaal en het bezit van een laptop voor het leerproces noodzakelijk is geworden, dienen scholen hierin zelf te voorzien. Er is vanuit bekostigingsoverwegingen geen verschil tussen de aanschaf van een desktop of een laptop. De scholen hebben de mogelijkheid om de ICT-bekostigingscomponent en de bekostiging voor lesmateriaal (€ 316) hiervoor te gebruiken.

Praktijkvoorbeelden

Het schoolbestuur heeft zoals gezegd uw instemming nodig voor de vaststelling van de vrijwillige ouderbijdrage. U kunt ook zelf voorstellen doen om de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage te beïnvloeden. Op die manier heeft u ook invloed op de kosten van leermiddelen waarvan de school aangeeft dat de ouders deze zelf moeten aanschaffen.

Enkele voorbeelden laten zien hoe u de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage actief kunt beïnvloeden.

Voorbeeld 1: Atlassen

Het schoolbestuur stelt voor dat iedere leerling een atlas van € 50,- moet aanschaffen. U stelt voor om tien atlassen per lokaal in te kopen voor die vakken waarbij een atlas noodzakelijk is. In de vrijwillige ouderbijdrage wordt een bescheiden bedrag ‘verwerkt’ voor het gebruik van deze atlassen.

Voorbeeld 2: Een reis naar Rome

De school organiseert in vwo-5 een culturele reis naar Rome waarvoor leerlingen € 300,-

moeten betalen. U komt met een tegenvoorstel van € 50,- voor een cultureel bezoek aan enkele bekende musea en monumenten in Nederland. Hierdoor kunnen er meer leerlingen mee.

Voorbeeld 3: Een introductieweek

In de introductieweek gaan alle eerste klassen drie dagen kamperen op een boerderijcamping op 60 kilometer van de school. De school verwacht dat de leerlingen over een goede fiets en kampeerspullen beschikken. U stelt voor dat de school met een alternatief komt voor leerlingen die niet over een goede fiets of kampeerspullen beschikken.

Voorbeeld 4: Digitale schoolborden

Een school kauft voor ieder lokaal een digitaal schoolbord aan vanuit het budget dat door de overheid voor leermiddelen aan scholen beschikbaar is gesteld. Het leermiddelenbudget is door deze investering voor dit schooljaar uitgeput. Om deze reden vindt de school het noodzakelijk dat ouders een extra bijdrage leveren voor de aanschaf van een nieuwe lesmethode voor Engels en wiskunde. U gaat niet akkoord onder verwijzing naar artikel 6e van de Wet op het voortgezet onderwijs, waarin staat dat specifiek voor een leerjaar voorgeschreven lesmateriaal kosteloos verstrekt moet worden aan ouders.

Borgsom op leermiddelen

De school kan aan ouders en leerlingen statiegeld of een borgsom vragen voor het gebruik van gratis lesmateriaal. Scholen mogen, als eigenaar van de schoolboeken, zelf een systeem bedenken waardoor leerlingen de boeken na afloop van het schooljaar zo netjes mogelijk inleveren. De school kan bijvoorbeeld statiegeld of een borg vragen en dit geld behouden als boeken onvolledig of niet worden ingeleverd door leerlingen. Het schoolbestuur heeft hiervoor uw instemming nodig op grond van artikel 14, tweede lid onder d. van de Wms. Overwegingen van uw kant daarbij kunnen zijn: Is de borgsom redelijk? Staat de gevraagde borgsom in verhouding tot de waarde van het lesmateriaal? Is de procedure voor het innen en het teruggeven van de borgsom goed beschreven? Ontvangen leerlingen een bewijs dat zij de borgsom hebben voldaan? Ook kunt u voorstellen doen die de betaling van de borgsom door de ouders/leerlingen gemakkelijker en transparant maakt. De school kan bijvoorbeeld per klas een lijst maken met vermelding van alle uitgeleende titels, de hoogte van de borgsom en de datum waarop de borgsom teruggestort wordt.

Overigens heeft het leerlingendeel van de MR instemmingsrecht op de vaststelling of wijziging van het beleid met betrekking tot voorzieningen ten behoeve van leerlingen.

Informatievoorziening

Als u heeft ingestemd met de vrijwillige ouderbijdrage, moet het schoolbestuur de ouders informeren over de hoogte en de bestemming van de ouderbijdrage.

Het is voor ouders nuttig om iets te weten over de achtergrond van de totstandkoming van de vrijwillige ouderbijdrage. Uiteraard bent u altijd aanspreekbaar voor individuele ouders, maar het is te overwegen om ook van uw kant actief ouders te informeren.

Op die manier kunt u toelichten hoe de hoogte en de bestemming van de vrijwillige ouderbijdrage tot stand zijn gekomen.

In de schoolgids moet het schoolbestuur ouders op de hoogte stellen van de vrijwillige ouderbijdrage en daarbij een ontwerp opnemen van de schriftelijke overeenkomst die jaarlijks met ouders moet worden afgesloten.

*Artikel 24a eerste lid van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO).
De schoolgids bevat voor ouders, voogden, verzorgers en leerlingen informatie over de werkwijze van de school en bevat in ieder geval informatie over:*

...

d: de geldelijke bijdrage, bedoeld in artikel 27, tweede lid, waarbij een ontwerp van overeenkomst voor een dergelijke bijdrage, die voldoet aan de eisen die in artikel 27, tweede lid, zijn geformuleerd, in de schoolgids wordt opgenomen.

...

Als het gaat om de inhoud van de schoolgids heeft de oudergeleding van de medezeggenschapsraad een instemmingsrecht (zie artikel 14, eerste lid onder a van de Wms, zie kader op pagina 18). Dit instemmingsrecht is bedoeld om ervoor te zorgen dat de schoolgids juiste informatie over de school bevat en de ouders optimaal informeert over onder meer:

- vrijwillige ouderbijdrage;
- aan te schaffen lesmateriaal;
- Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS);
- kwijtschelding en reductie.

Anders dan soms door schoolbesturen wordt beweerd heeft de MR een instemmingsrecht met betrekking tot de vaststelling van de schoolgids. Deze bevoegdheid mag echter niet worden gebruikt om beleidswijzigingen af te dwingen die op zichzelf met de informatievoorziening aan ouders niets te maken hebben.

Artikel 14 lid 1 Wms

Het bevoegd gezag van een school als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs... heeft de voorafgaande instemming van... met betrekking tot de volgende aangelegenheden:

- de vaststelling van de schoolgids;*
- ...*
- ...*

Het is wenselijk dat schoolbesturen minder draagkrachtige ouders wijzen op de mogelijkheid om een beroep te doen op de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (WTOS). Deze wet biedt ouders een tegemoetkoming voor schoolkosten die zij maken. Daarnaast zijn scholen verplicht een regeling te hebben voor het kwijtschelden of reduceren van de vrijwillige ouderbijdrage. U kunt ouders desgevraagd natuurlijk ook op deze mogelijkheden wijzen.

Meer weten?

Meer informatie over de taken en bevoegdheden van de medezeggenschapsraad, vindt u op deze websites:

- www.medezeggenschapsraden.nl
- www.infoWms.nl

Actuele informatie over de gratis schoolboeken vindt u op:

- www.gratisschoolboeken.nl

Tot slot verwijzen wij u graag naar de websites van ouderverenigingen, andere handige sites en telefoonnummer:

www.5010.nl	5010, informatie en advieslijn voor ouders over onderwijs, een samenwerking van LOBO, NKO, OUDERS & COO, VOO, BALANS en CG-RAAD
www.voo.nl	Vereniging voor Openbaar Onderwijs (VOO)
www.lobo.nl	Landelijke Oudervereniging voor Bijzonder Onderwijs op algemene grondslag (LOBO)
www.nko.nl	Nederlandse Katholieke vereniging van Ouders (NKO)
www.ouders.net	Vereniging OUDERS & COO
www.ib-groep.nl	Tegemoetkoming studiekosten en vergoeding 2007-2008
www.vo-raad.nl 0800-5010	De sectororganisatie voor het voortgezet onderwijs Informatie- en adviesdienst voor ouders over onderwijs. Tevens informatiepunt voor MR-leden.

Ontwerp: Axis Media-ontwerpers bv, Enschede

